

zhaja vsak ponde-
jek in četrtek po-
poldne.
stane za celo leto 15
za pol leta 8 L.
za četrt leta 4 L. Za
nozemstvo celo leto
30 L.
na naročila brez do-
poslane naročnine
se ne moremo
ozirati.
Odgovorni urednik:
RICHARD OREL.

GORIŠKA STRAŽA

Štev. 5

V Gorici, v četrtek 17. januarja 1924.

Let. VII.

Nefrankirana
pisma se ne spreje-
majo. Oglašje se ra-
čunajo po dogovo-
ru in se plačajo v
naprej
List izdaja konsorcij
GORIŠKE STRAZE
Tisk. Juch v Gorici
via Morelli 16.
Uprava in uredn.:
ulica Mameli 5.
(prej Scuole).

e vničujete ljudske izobrazbe!

V Gorico je dospela vest, da je podprefektura v Idriji potom orožkov zabranila izobraževalnim društvom v Cerknem, Planini in na razni vsako nadaljnje delovanje. Ti posvetne organizacije našega krljanskega ljudstva so zadobile Idrije smrtni udarec. Kaj je vzrok, da je podprefektura vničila z takim mahom kar tri izobraževalna društva? Katere zločine so zakrivila, da jih je državno oblastvo mora-kratkomalo vničiti? Podprefektura trdi, da so osebe, ki vodijo naša izobraževalna društva, zanesljive, da jim ni mogoče za-upati, da bi društva vodili po prapoti. Odborniki ne vzbujajo no-ve vere, da bi se društva držala svojih lastnih pravil.

Tako žaljivih, ponižujočih in ne-vedrskih besed nismo še slišali iz ust vladnih zastopnikov. Ali si gospodje prav za prav mi-šate? Ali menite, da je naše ljud-vo in vsa slovenska javnost zme-šana in na pamet udarjena? Od kje mljete žalostni pogum, da vnič-ate s takimi utemeljitvami naše osvobodilne organizacije? Vi, da ne upate odbornikom naših dru-štev! Ta je res lepa. Od kedaj pa orajo uživati odborniki zaupanje državnih in podprefektov, da sme rušiti delovati?! Ali so svobodno voljeni odborniki morda vaši po-vejeni uslužbenci? So-li morda naša društva pokorni oddelki ka-kih vladnih uradov, ki jih smete razvoljevati in razpuščati, kakor in kadar vas je volja? Gospodje obla-tniki, ne in stokrat ne!

Kazen pred pregreškom.

Naša izobraževalna društva so svobodna in neovirana. Držati se i-tno zakona in svojih pravil, pa je in čuvajte, da se zakon ne pre-či in društvena pravila ne pre-kršijo. Uvedli ste v naše kraje zaslišeno metodo, da vničujete društva ne radi tega, ker so nekaj krivila, temveč zato, ker bi lahko bodočnosti nekaj zagrešila.

Kazen se odmeri kar v naprej, eden se je sploh dogodil kakršni li pregrešek!

Kam pa pridemo, gospodje, s ta-imi sistemi? Kaj hočete z njimi seči?

Odkrito in naravnost vam pove-jo, da se jete s svojimi metodami ed ljudstvo nepopirno ogreženje in napolnujete proti svoji volji slovensko deželo z žolčem.

Slovenska javnost vidi v vaših stemih napad na našo ljudsko kulturo, ki je plod šestdesetletnega dela naših očetov.

Povemo vam še enkrat, da spa-ajo Slovenci radi svojih podežel-ih izobraževalnih društev med rve narode v Srednji Evropi, da si ravno s podrobnim prosvet-im delom med narodom priborili lovenci vso svojo dosedanje kul-uro. Ali hočete poslati goriške lovence v nevednost in neizobra-venost preteklih časov?

Mi mislimo, da se rimska vlada

ne more strinjati s takimi naklepi, zakaj čast in slava Italije zahtevata da se Slovenci v Italiji kulturno razvijajo, da napredujejo lepše in krepkeje, kakor so v Avstriji.

Zato se obračamo na gospoda prefekta v Vidnu in ga prosimo, naj poseže vmes ter napravi konec preganjanju izobraževalnih dru-štev na Goriškem.

Kaj se godi po svetu?

Politični in vojaški dogovor med Italijo in Jugoslavijo.

Da sta Italija in Jugoslavija sklenili politični, gospodarski in vojaški sporazum, je gotovo dej-stvo. Stojimo pred dogodkom, ka-terega ni nihče pričakoval in ki je treščil v svet kakor strel iz topa. Ljudje strmijo in so zmedeni in ne morejo verjeti, da je to resni-čno. Kako je mogoče, da sta skle-nili prijateljsko zvezo dve državi, ki sta se doslej srdito sovražili in zaničevali? Ali ni vsak politik vi-del in opazoval, kako se bliža med Italijo in Jugoslavijo končen spo-pad na bojišču? Kako je torej mo-goče, da se je položaj tako nenado-ma in sunkoma prevrnil? Da se mora reško vprašanje prej ali slej rešiti, to je bilo jasno. Toda velika razlika je med sporazumom radi Reke in pa med politično in voja-ško zvezo. Vojaska zveza med Ita-lijo in Jugoslavijo se nam je doz-devala tako nemogoča, da smo v zadnji številki označili to vest brez pomisleka za domišljijo. Mi se namreč ne spominjamo, da bi dve državi stali skoro v polvojnem stanju in bi se kar čez noč spre-menili v zaveznice. To je tako re-dek in nenavaden pojav, da je u-činkoval na vso Evropo res kakor

strel iz topa.

Domišljija je postala torej res-ničnost. Kaj je nagnilo Italijo in Jugoslavijo do tega koraka? „Gior-nale d'Italia" pripoveduje, da je Mussolini prišel glede Jugoslavije že pred meseci do zaključka, da more živeti z njo ali v prijatelj-stvu ali pa ji je treba napovedati vojno. Tretji izhod se je zdel Mus-soliniju nemogoč.

Ministrski predsednik se je odlo-čil za prijateljsko zvezo in stavi-l ta predlog Jugoslaviji že v Opatiji. Toda jugoslovanski odposlanci so zahtevali bajè od Italije preveč, hoteli so tudi kraje, ki „so postali trajno in nedotakljivo italijan-ski". Kakor pravi „Giornale d'Ita-lia", so se pogajanja vedno znova razbila, ker so jugoslovanski od-poslanci vstrajali pri svojih zahtevah in niso hoteli prav nič popu-ščati. Končno se je Mussolini odlo-čil, da se obrne na kralju Aleksan-dra in začela so se tajna in tiha po-gajanja v Beogradu.

Italijanski general Bodrero, o katerem smo zadnjič pisali, da je bil med vojno prideljen Aleksan-dru za pobočnika, se je vozil ne-prestano iz Rima v Beograd, ne da bi bil o tem nihče kaj vedel. Poto-val je po Jugoslaviji pod drugim imenom, preoblečen v navadnega meščana. Prinašal je v Beograd pogoje, ki so se zdeli Pašiću ugodni in zato so se razgovori gladko razvijali in so bili že pred mese-

cem uspešno zaključeni. Cel mesec dni sta držala Beograd in Rim stvar tajno in jo prav fino skri-vala.

Sele sedaj je prišlo dete na luč dneva.

Meje Julijske Krajine se spreme-nijo.

Kaj je vsebina dogovora?

Kakor pišejo poluradni listi, sta se obe vladi zedinili na sledeče točke:

1.) Samostojna reška država se vniči. Reka pride pod italijansko oblast.

2.) Luka Baroš z Delto in koš-čkom novega obrežja se priklapi jugoslovanski državi.

3.) Italija prepusti Jugoslaviji uporabo reškega pristanišča za dobo 50 let.

4.) Do danes sta bila reški vodo-vod in elektrarna na jugoslovan-skem ozemlju. Po novi pogodbi prideta k Italiji.

5.) Popravi se meja sedanje reške države, in sicer pridejo vse hr-vaške občine severno od mesta Re-ke pod Jugoslavijo. Nadalje se premaknejo nekoliko meje na slo-venskem ozemlju Julijske Krajine. Danes ni še znano, kje se bo meja popravila. Mogoče je, da pride pod Jugoslavijo del postonjskega o-kraja, mogoče Idrija, mogoče Cer-kno. Poluradni časopisi govore o spremembi meje v bližini Trigla-va. Naj bo stvar taka ali taka, vse-kakor je za nas ta določba velike važnosti, ker se na ta način zmanj-ša število Slovencev v Italiji.

Taka je vsebina pogodbe, kakor jo pojasnjujejo poluradni italijan-ski listi. Mi sicer ne vemo, ali od-govarjajo ti podatki povsem resni-ci, toda najbrž bo velika večina teh izvajanj točna in zanesljiva.

Kakšne pravice so dali slovanskim manjšinam v Italiji?

Ni nobenega dvoma, da so raz-pravljali zastopniki Italije in Ju-goslavije tudi o narodnih manjši-nah, ki bivajo v mejah sosedne države. Za italijanske manjšine je svetomargeritska pogodba že po-skrbela. Zagotovljene so jim med drugim italijanske šole z italijan-skimi učitelji. Izobešati smejo po-leg jugoslovanske tudi italijansko trobojnico in na sodnijah se vrše vse razprave v italijanskem jezi-ku. Jugoslavija ni odpustila niti e-nega italijanskega sodnika, itali-janska izobraževalna društva sme-jo neovirano vršiti svoje delovanje in ko so Dalmatinci razrušili „Či-talnico" v Splitu, je jugoslovan-ska vlada plačala italijanski manj-

šini polno odškodnino in izračila Rimu svoje iskreno obžalovanje. Take in še druge so pravice Itali-janov v Dalmaciji. Zanje je torej v zadostni meri poskrbljeno. Kaj je pa z nami? Ali so gospodje na nas popolnoma pozabili? Smo li mi Slovenci v Italiji manj vredni ko Italijani v Dalmaciji? „Sloven-ski Narod" pravi, da ne! On trdi, da je pogodba med Italijo in Ju-go-slavijo dala jugoslovanskim manj-šinam v Italiji iste dobrote, kate-re uživajo Italijani v Dalmaciji po svetomargeritski pogodbi.

Če je to res, ne vemo, treba je ča-kati, kaj je na tem resnice. Če je to resnično, potem bomo mi ta spo-razum pozdravili kot zarjo novih, svobodnejših dni za naše mučeni-ško ljudstvo. Toda mi moramo ča-kati. Po petih letih, ki so bili pol-na čudovitih obljub, verujemo le še dejanjem. Italijanska država mora izpolniti svojo prvo, pristo-jo dolžnost, da da Slovanom vse pra-vice, ki jim gredo po naravnem in božjem pravu. Porušiti mora vso grmado vnebovpajočih krivie, ki jih je navelila na našo ubogo slovensko deželo. Potem bomo s čisto vestjo in odkritosrčno dejali: Zdaj je prišel čas, da dva naroda postaneta prava in zvesta prijate-lja.

Prvi pogoj pravega sporazuma.

To našo zahtevo potrjujejo veli-ki jugoslovanski, pa tudi italijan-ski listi. Seveda vsak s svojega vi-dika. Naše vodilno načelo je: **Vsa-ka narodna manjšina italijanska ali slovanska, nemška ali kitajska ima naravne pravice do svobodne-ga življenja.** Kar velja za Ju-go-slovane v Italiji, naj velja tudi za Italijane v Dalmaciji! Pravice, ki jih imajo dalmatinski Italijani, naj veljajo tudi za primorske Slo-vane! To je naše načelo, od njega odstopili ne bomo.

Popolnoma se strinja z nami tudi najbolj ugledni list v Italiji „Cor-riere della Sera", da je velika raz-lika med sporazumom in „sporazu-mom". Italijansko - jugoslovanski sporazum bo odkritosrčen samo ta-krat, ko ne bo samo kos papirja, ampak prava enotnost duha, pra-va duhovna sosesčina. Zato je pr-va **dolžnost Jugoslavije**, da stori vse, da italijanske manjšine v Dal-maciji ne bodo imele povoda prito-ževati se radi zatiranja.

Ravno tako se strinja z nami „Slovenski Narod", ki piše, **da je prva dolžnost Italije**, da zajamči slovanski narodni manjšini svo-bodno, kulturno, gospodarsko in politično življenje. „Slovenski Na-rod" piše: „Od Tržica in Trsta, do Reke in Zadra vlada Italija nad delom našega naroda. Politika na-pram tej manjšini bo pravo zrealo njenega razmerja do Jugoslavije. Ako pomeni novo zavezništvo res-no voljo Italije biti tej manjšini popolnoma pravična tedaj jo bomo pozdravili kot začetek italijansko-jugoslovanskega pomirjenja."

Da bodo bratje vsi narodi.

Vsi narodi sveta vpijejo po mi-ru in po pravici. Ni ga na svetu

državnika, ki bi bil se upal oznanjati vojno in prebit. Anglija, Francija, Amerika, Mala antanta in vse druge države sveta trdijo, da težnja njihova politika edino za tem, da se vničena Evropa obnovi ter da se ustvari med narodi trajen mir. Toda nekatere države mislijo, da pelje pot do miru preko trupel malih narodov in narodnih manjšin. To je usodna zmota evropske politike. Temu nasproti pa stoji božja in naravna pravica vseh narodov in narodnih manjšin do takšnega duševnega življenja, kakoršno jim je določil Bog po naravnih zakonih. Te zakone je poglavar Katoliške cerkve Benedikt XV. strnil v priprosti, veličanstni stavek:

Narodi ne umirajo.

Tudi mi kličemo v tem zgodovinskem trenutku: Narodi ne umirajo! Vsak sporazum in vsaka pogodba, ki bi bila namerjena proti svobodnemu življenju naše narodne manjšine bi bila pogubna, krivična in protinaravna.

Sporazumov ne sklepajo državniki, ne države. Pravi sporazumi se sklepajo le med narodi. In še le takrat, ko bosta italijanski in jugoslovanski narod dokazala na narodnih manjšinah, da se odkritosrčno spoštujeta, — šele takrat bomo mogli iz dna srca pozdraviti pravi, iskreni, trajni sporazum med jugoslovanskim in italijanskim narodom.

DNEVNE VESTI

Za pravice slovanskih katoličanov v Primorju.

»Slovenec« poroča iz Zagreba:

Jugoslovenski škofje so izročili sv. stolici spomenico, v kateri so se pritožili nad postopanjem italijanskih oblastev proti slovenski in hrvatski duhovščini in proti slovenskemu in hrvatskemu prebivalstvu v Italiji. Poudarjali so, da trpe zaradi tega postopanja tudi cerkveni interesi. V svojem odgovoru na to spomenico naglašajo sv. stolica, da stoji v tem oziru na istem stališču, kakor pokojni papež Benedikt XV. in da zahteva tudi ona verski pouk v materinščini. Opozarja pa na položaj v Italiji, ki sv. stolico ovira, da ne more tega izvršiti, kar bi hotela, obeta pa, da bo vse storila za slovensko in hrvatsko duhovščino, kar je v njeni moči.

VAŽNO.

Hvala naročnikom in poverjenikom »Goriške Straže« za poslano naročnino, za trud in delo. Reči moramo, da je večina že storila svojo dolžnost v tem pogledu. Tem hvala in čast!

A ŠE JIH JE.

ki imajo namen naročiti list, do danes pa tega niso še storili. Te prosimo, naj dopsiljejo naročnino takoj, ker uprava ne more pošiljati lista onim, ki niso še plačali. Opozarjamo, da je današnja številka zadnja, ki jo pošljemo še vsem starim naročnikom, čeravno niso še poslali naročnine. Ne zamerite nam tega! Ni znamenje nezaupanja. Ne! Merodajni so drugi razlogi: Uprava mora vse sproti plačevati, želi in mora imeti red (to želite tudi Vi), mora vedeti, s kako svoto razpolaga, da lahko odredi, ali naj ima list prilogo, kakšno in koliko; nadalje ali lahko vzame ponujane povesti za podlistke ali ne in katere itd. Glejte, vse to in še drugo je odvisno od števil plačujočih naročnikov. Naročniki, več ko Vas bo, več Vam bo dala »Straža«!

Denar za Reko.

Socialistični dnevnik »Giustizia« poroča, da so italijanske vlade tekom petih let izdale za Reko podpor in drugih nakazil v vrednosti, ki presega štiri milijarde lir. Na vsakega prebivalca Reke je prišlo nad 100 tisoč. Drago mesto!

13 lir 69 vinarjev na osebo.

Italija potrosi za vojaštvo več ko 3000 milijonov lir na leto, tako da pride na vsakega človeka v državi 13 lir in 69 vinarjev letnega davka za vojaštvo.

SILEN POZAR V SPLITU.

V dalmatinskem mestu Splitu je izbruhnil iz neznanega vzroka velik požar, ki je vničil do temeljev poslopje, v katerem je bila nastanjena Leonova knjigarna, uprava in uredništvo Jadrana itd. itd. Škoda znaša nad 10 milijonov dinarjev. Človeških žrtev k sreči ni.

Franciskanska samostana

na Kostanjevici v Gorici in na Sv. Gori sta bila prideljena franciskanski provinci v Tridentu.

POMOČ TRPEČIM SLOVENCEM.

V Porurju se nahaja več tisočev slovenskih delavskih družin, ki trpe lakoto in pomanjkanje. V Ljubljani se je vršilo 2. januarja pobiranje denarja v korist gladujočim bratom. Sedaj pride na vrsto dežela. Lepo je, da se domovina spominja nesrečnih Slovencev v tujini.

Med 22. in 26. januarjem

se bo vršil najbrže v Benetkah sestanek Mussolinija s Pasićem, na katerem se podpiše dogovor med Italijo in Jugoslavijo.

ZOPET OVADUSKO PISANJE!

Zadnja »Era Nuova« (Nova Doba) pripoveduje, kako so se na deželi nekateri slovenski ljudje jezili, da je prišlo med Italijo in Jugoslavijo do sporazuma: »Nič« — so rekli — »s temi tukaj ne bo miru, dokler jih ne poženemo v Sicilijo.« Ti slovenski ljudje, pravi »Era Nuova«, so vpisani v Ščekova izobraževalna društva. To so pa tudi posledice čitanja narodnih listov.

Na en man kar štiri ovadbe italijanski fašistovski javnosti: 1.) ovadeno je slov. ljudstvo; 2.) ovaden je poslanec Šček; 3.) ovadena slov. izobraževalna društva; 4.) ovadeni slovenski časniki. Krasen in čeden posel so si izbrali častiti gospodje!

FRANCOSKI DENAR SILNO PADA.

Francoski frank je začel močno padati. Pred nedavnim časom si plačal za 100 frankov 170 italijanskih lir, pred včerajšnjim pa je padel frank celo pod lro. Danes se je zopet dvignil, plačal si za 100 frankov 108 lir. Kaj je vzrok padanju? Francozi pravijo, da so tega krivi Angleži, mi pa rečemo, da so tega krivi Francozi.

VODJA ANGLESKIH DELAVCEV.

Makdonald bo te dni postal ministerski predsednik Anglije. Prvič v zgodovini se bo zgodilo, da dobi delavska stranka najmočnejšo svetovno državo v svoje roke. Če mislimo, da tvori angleška država eno petino zemeljske oble, ter da je vsak četrti človek angleški državljani, je ta dogodek velikanskega pomena.

Poglavar te ogromne države bo postal v par dneh sin priproste angleške dekline. Njegova zasluga je zara-

di tega še večja, ker se je doboril skozi veliko revščino, sam z lastnimi močmi, do tega mesta. Z največjimi žrtvami je prišel do šole in je postal učitelj. Toda kmalu ga je zaneslo v politiko. Prišel je v London ter bil najprej bančni uradnik.

Leta 1900. je postal prvič poslanec.

BRATSKA RUSIJA SE KREPI.

Leta 1923. je izvozila Rusija za 210 zlatih milijonov rubljev žita v inozemstvo. To je še enkrat toliko ko v preteklem letu. V prihodnem letu pričakujejo Rusi za 500 milijonov rubljev žita, ki naj se izvozi. To bo več ko še enkrat toliko ko letos. Te številke govorijo jasno govorico: slovanska Rusija koraka z mogočnimi koraki proti svoji bodočnosti. Želimo svojim ruskim bratom najlepšo bodočnost.

Župnik in cerkvenik sta zmrznila v snegu, ko sta nesla bolniku v Tiefenbach na Nemškem na Silvestrov večer sv. popotnico. Reveda sta v snegu zgrešila pot.

»PRATIKO«

dobijo po pošti ali pa drugače v najkrajšem času vsi, ki so plačali celo naročnino za leto 1924. do 15. tega meseca. — Ali bo mogoče dati »pratiko« tudi tistim, ki so poslali naročnino po petnajstem, danes še ne vemo, ker ni prišel še v naše roke ves poslani denar. Deloma je še na pošti. — Kdor misli, naj se naroči hitro, ker kdor prej pride, prej tudi melje.

POMOTE

so ob novem letu pri upravi listov nekaj neizogibnega in navadnega. Je tudi razumljivo, ko je treba vse prevreči in na novo urediti. Zato uljudno prosimo, da nam morebitne pomote oprostite, one pa, ki se ponavljajo takoj naznanite, da jih popravimo.

PREVEČ

izvodov »Straže« bodo morda dobili nekateri naročniki. Vse te lepo prosimo, naj porabijo izvide za agitacijo med prijatelji, znanci, sosedi in drugimi.

Goričani, Slovenci v Italiji, naročimo se na svoj list, agitirajmo zanj!

Pokažimo, da znamo ceniti svojega prijatelja, ki za nas dela in trpi, pokažimo, da ga imamo radi, da ga ljubimo — zato sprejмимо ga pod streho. Naročimo »Goriško Stražo«, ki je naš dobri, zvesti prijatelj! Na delo in Bog daj srečo!

Uprava »Goriške Straže«.

ZBOROVANJE VINOREJCEV V RIMU.

Pred dnevi se je vršil v Rimu državni kongres italijanskih vinorejcev. Kongres je v svojem dnevnem redu odločno zahteval, da mora vlada popolnoma ukiniti 20 lirske vinske dave. Drugače grozi italijanskemu vinogradništvu popolni propad. Vinogradništvo je že itak močno prizadeto po reviziji katastralnih iznosov in po novem davku na zemljiški dohodek. Tej zahtevi po ukinjenju vinskega davka se pridružuje tudi slovenski vinogradnik, ki občuti vinski krizo še mnogo bolj kot italijanski.

Penavljamo.

Politično društvo »Edinost« v Gorici je izjavilo enkrat za vselej, da se ne bo spuščalo v nikake prepire in krege z nikomur, ker le pozitivno delo prinaša ljudstvu korist. To je želja in zahteva vseh Goričanov in tudi vseh Slovanov v Italiji.

Tržaški časopis »Edinost« nas v zadnjih številkah napada in izziva, toda mi še enkrat slovesno izjavljamo, da se ne damo premakniti s svoje poštenosti.

V krege in prepire se ne spuščamo, ampak hočemo za svoj narod le pozitivno delati. Če se hočejo

kregati, naj se kregajo, mi jim maramo in nočemo pod noben pogojem slediti na to grdo pot!

KOLIKO LJUDI IMA ALBANIJA

Prebivalcev je v Albaniji 817.000, sicer 500.000 mohamedancev, 172 tisoč pravoslavnikov in 84 tisoč katoličanov. Majhna deželica, ne bogata, ljudstvo še precej divje in vendar se je strinja za njo trgala. Danes pravijo, je kamen spodbite med našo državo in Balkanom.

KEDAJ PRIDEMO DO MIRU?

V ameriških listih beremo, da je predlagal neki poslanec, da o vojni in miru ne sme sklepati samo parlamenti, ampak da mora o tem vprašanju odločiti ljudstvo z ljudskim glasovanjem. Isti poslanec je predlagal, naj gre na vojsko le tisti, ki bodo za vojsko glasovali. — V Evropi bi zadostoval določba, da morajo v vojni stati vsi vi vrsti ministri, poslanci in bančni ravnatelji, za njimi pa vrsta strojnarjev, pušk. Če bi povsod uveljavili to določbo, bi imela Evropa večer mir.

SRAJCE NAZAJ!

Pretekli teden je višja faš. oblast v Gorici razpustila slovenski snop v Kriškem: Vzrok: nedisciplinarnost in koristolovstvo. Snoparsko tablo, črne srajce, hlače so morali vrniti in ležijo sed na orožniški postaji. Kdo bo tako sčen, da zleze v te hlače in srajce, znano. Vemo pa, da nekateri komitajo, da bi bile zopet hlače polne.

V ALBANIJI

so se izvršile volitve v državni zbor. Zmagala je vladajoča republikanska beralna stranka.

Pariz:

Iz goriške okolice nam poročajo, da po mnogih krajih nastopajo dva sumljiva fanta, lepe zunanosti, ki se predstavljata za zastopnika raznih zavarovalnih družb. Nekateri posestniki so jima že nasegli in jima plačali zavarovalnino, katero nista bila opravičena spjeti. Ljudje, bodite zato previdni!

TRI DNI MED MRTVIMI STARŠI

V Parizu sta dva romunska zakon najela stanovanje s svojim petletnim otrokom. Tri dni ju nihče ni več videl kajti mož in žena sta se umorila. Njun petletni otrok je tri dni ostal med mrtvih roditeljev in misleč, da spi, ju je brez prestanka dramil. Živel samo od čokolade, ki jo je slučajno našel v stanovanju. Ko je udrta policija našla ubogo siroto in jo izročila v bremu sosedu.

NAJVIŠJA HIŠA NA SVETU.

V Njujorku v Ameriki se je izvršil načrt za najvišje poslopje v tem večnem ameriškem mestu in na celotnem svetu. Poslopje bo imelo 35 nadstropov in bo stalo 20 milijonov dolarjev, pa 480 milijonov lir. Take hiše ni bilo niti v celnem Primorskem niti ne na Banjski planoti kljub vojni odškodnini.

Naši fantje vojaki!

Iz Torina.

Po neštetihi mukah smo dospeli v novega leta. Urali smo, da bo za nas bolj veselo ko minulo, pa smo se pomotili. Ravno to leto se je začelo žalostno; izgubili smo namreč v najljubši mladosti prijatelja Lazarja. Ubo mladenič je bil star komaj 20 let in moral je pustiti svoje mlado življenje pod vojaško disciplino v tej daleč tujini.

Res žalostno ločitev je moral imeti ko se je poslavljati iz tega sveta, ne bi videl svojih dragih, ki bi jim morda izrekel v slovo. Pač malo je mladenič vesela tega sveta, usojeno mu je bilo pustiti svoje mlado življenje v tej daleč tuji zemlji.

Mnogo sožalja žaluječi družini, prijateljem pa večni mir.

Žalujejo bratrance Kazimir Trebšec, Srpenice, prijatelj Horvat Ivan, Srpenice in Domevšček Andrej, Žage.

Kaj je novega na deželi.

SV. KRIŽ - CESTA.

Bivši komunist, sedaj fašist Giuseppe Lullig, ki je bil imenovan proti volji ljudstva za komisarja nad našo občino, je pričel neumorno delovati v blagor našega mesta. V nedeljo popoldne je pripeljal namreč s seboj štiri oborožene fašiste ter jih vozil od gostilne do gostilne. Predstavil jih je tudi v „trifi“ in zaukazal navzočim fantom, naj dvignejo roke, da jih preišče. To je torej njegovo prvo delo v občinski upravi. Kar stoji Križ, nismo še nikdar imeli župana, ki bi silil občinarje, da dviga jo pred njim roke kvišku in bi jim preiškoval žepe. Druga velika zasluga Giuseppea Lulliga za občino je ta, da je zgubil, kakor pravijo v „trifu“ občinske pečate. Kakor vse kaže, bo torej nastopila v naši občini nova doba.

ERZELJ NAD VIPAVO

Je duhovnika, ki šteje 280 duš. Zdi se, da je smrt nanje pozabila. Od 2. novembra 1922, ko smo pokopali 86 letnega Franca Verčona, bivšega cerkv. starešino, še do danes ni nihče umrl. Sicer je zadnji čas tlačila tri mlade fante nevarna bolezen, eden je bil celo ženin, pa vsi trije so srečno bolezen prenesli. Zdaj ni nobenega bolnika. — Leta 1878. je bilo mrličev 19. Oklicna knjiga izkazuje zanimivost, da je dvakrat po vrsti na isti strani vpisan isti ženin Jožef Turk iz št. 17. Leta 1915. je bil na oklien. Leta 1918. mu je umrla žena. Leta 1919. je bil zopet oklican. Vmes ni bilo drugega oklica. Isti ženin je bil od enega duhovnika že trikrat poročen. — Na št. 18. pri „Starašinovih“ imajo nagelj star 80 let. V deblu ima obseg zapestja. Vsako leto ima še mnogo cvetov.

GOČE.

Kar je smrt na Erzeltu zamudila, je pa v naši župniji pridobila. Umrlo jih je 34, zunaj župnije pa slučajno 3. Pri bližino še enkrat več kot po navedi. Najstarejša oseba je Magdalena Vovk, 91 let stara dekle. Nihče bi ji ne prisodil teh let. Hodi čisto ravno, je lahkega koraka, v cerkvi se nikoli ne posluži klopi. Prekleči celo mašo in bere knjigo brez očal. Celó življenje je preživela neomadeževano in čeprav uboga, uživa splošno spoštovanje.

GRADIŠKUTA.

Kakor kaže, je postala Gradiškuta predmet velikanskega zanimanja nekaterih gospodov. Zelo so vzljubili našo občino. Tako so Aleksandra Kerševaniju vzeli že meseca septembra 18 kokoši in meseca decembra so izkazali Francu Pircu prijateljstvo, s tem da so mu odnesli 14 kokoši. Za božične praznike so pozdravili Miho Černeta in so hoteli vzeti za spomin 2 kokoši. Toda ker jim je mislil Černe odvrniti pozdrav s samokresom, so se odslovili v grozni naglici ter vzeli v svojo družbo samo eno kokoš.

PODLISTEK.

Miha Cvitar.

Na Silvestrov večer, ko sem ležal v mrzlični omotici na postelji, je potrkalo na vrata. Iz bolne motnjave sem zavpil. In v sobo se je pomaknila gugaje temna postava. Luna je vrgla dva pasa bele luči skozi oknice, — kostanje je zvižgaje vila burja.

— Kdo si v tej uri? sem nevoljno prašal in se sklonil v postelji.

— Nihče me ne pozna več, mi je odgovorilo z otožnim, šepetajočim glasom. Plašno je okrenilo glavo in je počasi odvilo z glave črn volnen robec.

Križ božji, od kje si se vzel? Va-

Na novo leto so prinesli voščila Ivanu Skomini za cerkvijo. Čudno je le, da so za vsako ceno hoteli iti voščit Skomini v klet.

Ko je on to zapazil, je pohitel proti kleti, pa jih ni več našel, ker so zbežali. Par dni za tem, 6. januarja so se potrudili k Frančiški Zorž, da bi zvedeli, kako se ji godi. Zoržali so po vratih in oknih njene trgovine, pa niso mogli noter. Z žalostnim sremom so odšli. Skoro istočasno so nameravali dokazati svojo ljubezen trgovcu Rafaelu Kerševanu in da bi ne motili družine, so splezali skozi okno v I. nadstropje in hoteli stopiti prav tiho v trgovino v pritličju. Imeli so gotovo namen, rešiti Kerševana moke, klobas, sira in denarja. Toda v II. nadstropju je Kerševan šlišal, da so v hiši prijatelji in brž se je napravil, da jih vljudo sprejme. Toda ko je prišel v pritličje, najde vrata in okna na stečaj odprta, gospodje pa so že odšli, vzeli pa niso nič s seboj.

Jasno je torej, da je Gradiškuta pri gospodih zelo v čislih.

Čudil se boš,

ako ne dobiš več „Straže“. Najbrž je vzrok ta, da nisi še poslal naročnine. Zato stori to takoj in list bo prihajal v redu!

Potrebno bi bilo pa kljub temu, da se orožniki zganejo in primejo gospodo, ki je zaljubljena v Gradiškuto, za vrat. Toda orožniki so tihi in niso še nikogar ujeli.

Čudno pa je najbolj, da so tudi psi tihi in ne vršijo svojih dolžnosti.

Ker so nas vsi pustili na cedilu, pomagajmo si sami in postavimo nočne straže.

Trnovo pri Kobaridu.

Pevski zbor „Planinka“ priredi v nedeljo dne 20. januarja igro dvodejanko „Anarhist“. Vdeležite se te prireditve v obilnem številu.

KOZANA.

Letošnja vinska kupčija se pri nas in tudi po ostalih Brdih še ni razvila. Imamo še mnogo zlahtne kapljice na razpolago. Ker so mnogi zelo navezani na izkupiček iz prodaje vinskega pridelka, zato vabimo goriške in druge gostilničarje, naj pridejo pokušat naše dobro vince. Vemo sicer, da tudi položaj goriških gostilničarjev ni rožnat, ker pred 10. uro ne smejo prodajati vina. To je hud udarec zanje in tudi za nas. Naj merodajni krogi skušajo v tem oziru doseči kako zboljšanje!

me strmi obraz, kot da bi bil izrezan iz črnega, prastarega lesa, na nizkem čelu je znamenje, še sveže, vžgano od razbeljenega železa. Gnusen, podel obraz, na katerem ni sledu o božji duši.

Mož si je naglo zakril obličje in je zagolčal s pridruženim glasom:

— Ali me poznaš? Vsi me zatajujejo....

— Še nikoli te nisem videl, sem mu dejal in, vse se mi zdi, da se mi je glas tresel.

— A seveda, mlad si še, prijetno ti je na gorkem. Jaz pa moram brodit po vsej slovenski zemlji sleherno zimsko noč. Burja tuli po gorah, plazovi se udirajo, v dolinah stoji snežnica, jaz pa hodim od Prekmurja do Soče in črez Predil v koroške doline. Pa sem že star, truden...

ČIGINJ - VOLČE.

Pri nas imamo lastno mlekarino, v sosednjem kraju — Kozaršču —, ki pa ni niti 10 minut oddaljen, tudi lastno. Ako bi imeli dovolj mleka, to je vsaj 300—500 litrov za vsako posamezno mlekarino, ga bi bilo dovolj za oba obrata. Mleka pa imamo za oba obrata premalo, ker ne dosega večkrat vsa dnevna količina obeh vasi več kot 250 l. Ta količina je nekaj za en obrat, mnogo premalo pa za dva. Dobro bi bilo, da bi se obe mlekarne združili, pa magari tako, da bi eno leto mlekarili v Kozarščah, drugo pa v Čiginju. Edino tako bomo mogli znižati stroške.

SEBRELJE.

V letu 1923. je umrlo v naši občini 19 ljudi. Zadnji je bil Franc Lapanja, po domače Perdinkar. Blagi mož naj mirno počiva v domači zemlji.

Sneg je zapadel v naših hribih za 130 cm visoko.

TRNOVO PRI KOBARIDU.

V nedeljo 20. januarja ob 2. popoldne se bo priredila pri nas dvodejanka: „Anarhist“. Pevski zbor „Planinka“ bo zapel več lepih pesmi. Vabimo k obilni vdeležbi.

CERKNO.

Naš osebni prevozní avtomobil si je priboril ne posebno častitljiv pridaček: zamudni avto. Vozi sicer vsak dan, toda navadno netočno in večkrat z zamudo. O vzrokih danes še ne bomo pisali, toda če se razmere ne spremenijo, se bomo še oglasili. Red je potreben povsod.

Ni prijetno življenje, ki ga preživljamo v našem okraju. Dan za dnem moramo prenašati nove breme in vedno bolj lezemo v siromaštvo. Ena največjih nesreč, pod katero trpimo, je pa zavažanje naših ljudi v lahkomišelnostno zapravljajanje. Nekje v naši bližini — za danes še nočemo imenovati kraja — je prišlo v navado, da plešejo dan za dnem. Da se teh nezmislivih nastopov udeležujejo tudi kraljevi nameščenci, moramo še tembolj obsojati.

Naše glasbeno in pevsko društvo je naprosilo pri prefekturi v Idriji za dovoljenje, da sme na Silvestrov večer nastopiti z nekaterimi pevskimi in godbenimi točkami, a do danes ni dobilo še nobenega odgovora. Radovedni smo, kdaj ga dobi! Upamo, da do Silvestra v letošnjem letu gotovo pride. Čudimo se oblastvu in potrpežljivo čakamo.

Trnovo pri Gorici.

V naši občini je zapadlo silno mnogo snega, tako da je delo v gozdu nemogoče in je na cestah vsaka vožnja izključena. Kdor živi od gozda, je sedaj brez posla in je prišel ob svoj zaslužek, ravnotako huda prede voznikom, ker ne morejo prevažati drv. Pomanjkanje pritiska ljudstvo.

Povrhu je pa še letina letos zelo slaba. Dvakrat nas je bila udarila toča, nato smo imeli sušo. Šest tednov ni padla niti kaplja dežja in tako je bil skoro ves pridelek uničen. Krompirja je tako malo, da ga ne moremo prodati v vsej veliki občini niti za dva kvintala. Vse, prav vse porabimo sami doma. Fižola ni bilo nič, niti toliko, kolikor smo ga bili vsadili spomladi. Edino zelja je bilo obilno. Sena ni bilo niti polovice, kakor po navadi. Kmetje so morali gnati v gozd, če so hoteli rediti živino. Zito pa so kar pokosili na polju in ga uporabili kot slamo.

Res hudi in težki časi so prišli nad Trnovce.

PONIKVE.

Društvo „Čitalnica“ na Ponikvah bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo dne 20. t. m. ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih. K obilni udeležbi ljudno vabi odbor.

Iz Opatjega sela.

Občinarje danes najbolj zanima obstanek in usoda naše občine v današnjem obsegu. Vse podobčine in vasi niso zadovoljne z današnjim obsegom občine. Vrh (Sv. Mihael) bi se najrajše pridružil k občini Sovodnje, in občinski sveti

Imam jih že štiristo in petdeset.

— Koliko? sem se začudil na glas. »Pa ne, da bi se dedcu bledlo!«

— Dà, štiristo in petdeset let imam, je dejal in zlezel se bolj vase.

»Meša se mu, prav gotovo,« sem mislil, in preudarjal, kako bi ga na lep način poslal iz sobe. Res da je zunaj strupen mrz, a sem vendar preslab, da bi mi norec tovarišijo delal.

— Aha, to je čedna starost, pravim. »Kam pa ste še namenjen nočoj?«

— Sina iščem, pravi. »Tu v vaši deželi mora biti. Ne zamerite, če vas prašam: ali ga mogoče poznate? Pomagajte mi, siromak sem, po dnevu se ne smem prikazati med ljudi. Moj obraz jih straši. Možje

bežijo pred mano, resni, sivi, korajžni možje.

— Kako pa je ime sinu?

— Ne vem, zares ne vem. Jaz sem pa ... nič se ne ustrašite, mi je plašno dejal in se nagnil k meni, prav do blazine in mi je zašepnil:

— »Miha Cvitar.«

Potem se je postavil k vznožju postelje in me strmo opazoval. Grebel sem v svojem spominu, iskal imena in obraze znancev, vojakov našega polka, Rusov, Srbov, Italijanov, delavcev, študentov, kmetov, duhovnikov, učiteljev, — nič. Nikdar nisem še slišal tega priimka.

— Prav žal mi je, še nikoli vas nisem videl, tudi ne slišal o vas. Imam pa prijatelja, ki pozna pol dežele; ali ne bi hoteli stopiti do njega v —

v Sovodnjah ga je že sprejel z velikimi veseljem v svoji seji. Tudi Dol bi se rad pridružil Sovodnjam, ni pa znano, ako ga je občinski svet v Sovodnjah že sprejel.

Jedro današnje občine: Lokvice, Nova vas in središče občine (Opatje selo) je ostalo stari občini zvesto. V tem slučaju bi imela naša občina samo dve davčni občini, in sicer Novo vas in Opatje selo. Tako majhna občina pa bi ne mogla kriti vseh stroškov. Najbolj umestno in zelo koristno bi bilo, ko bi se združili v eno občino Nova vas, Lokvica, Opatje selo in Sela. Upamo, da bo ljudstvo to korist po veliki večini uvidelo.

Iz Mavhinj.

Iz naše občine se le redko oglašimo v „Gor. Straži“. Pri nas je žalostno, ker so nekateri domačini izgubili pamet in ljubezen do domače zemlje. Med temi nesrečnimi ljudmi se nahajajo tudi nekateri občinski svetovalci. V zadnjem času se je spravi občinski svet na naše edino telovadno društvo ter sklenil, da sekvestrira telovadno orodje in blagajno (do 300 lir).

Terana smo pridelali letos na polovico manj kot lani. Prodali ga nismo še nič. Pred vojno je vladalo pri nas blagostanje, kdor ni imel dela in zaslužka doma, ta ga je našel v Nabrežini. Tam je našlo kruha do 100 družinskih očetov. Danes pa imamo samo še nekoliko zaslužka z drvi, ki jih prodajamo v Trziču.

Vojne odškodnine vlada ne plača ne na nepremičninah in ne na premičninah. Najboljši naš „prijatelj snopar“ nas je zapustil in odšel v Ameriko. Bog daj, da bi mu sledili tudi drugi.

KOBARID.

Vsled nalivov, snega in zmrznjave so naše ceste v zelo pomanjkljivem, ponekod obupnem stanju. Vožnja z avtomobili je na mnogih mestih resnično nevarna. Pot na Livek je še vedno pretrgana. Merodajne kroge prosimo, da nam pošljejo primerno število skijev in zrakoplovov, da se bomo lahko gibal.

Umrla je gospa Bon iz Kreda, stara 73 let. Bila je tašča posestnika in imejtelja tobačne zaloge g. Gruntarja, p. d. Spika. N. p. v m.

KAMNO PRI KOBARIDU.

Pretekli teden se je zvršil pri nas roparski napad na domačina, ko je šel po cesti iz Selišč proti Vrsnemu. V temi sta planila nanj dva moža z gorjačami. Toda napadanec ni bil len. S palico, ki jo je držal v roki, je začel udihati po enem izmed roparjev, da sta se preplašila in pobegnila.

Širite „Gor. Stražo“

— Spoznali me boste, me je živahno prekinil, »glejte, tu so moji papirji. Saj znate brati, kaj ne, da znate?«

Prikimal sem, in že je potegnil izpod plašča veliko knjigo, ovito z drobnim omotom. Odvil je omot in mi je vrgel knjigo na posteljo.

Knjiga je bila vezana v debelo, trdo telečje usnje. V njej je bil sam list, popisan z okorno roko. V mesečini sem zbiral besede, pisane v starem slovenskem pismu:

»Leta Gospodovega 1474. Komaj je skopnel sneg, so pridrli Turki v Slovensko Krajino, v Istro in na Kras. Požgali in opustošili so našo deželo, da se mora smiliti Bogu in vsakemu kristjanu. Nad šest tisoč ljudi, mladeničev, deklet, dečkov in deklic, je Turek odpeljal le iz pod-

SV. KRIŽ NAD TRSTOM.

Težki avtomobil družbe Ostan-Miklavič iz Kobarida, ki vozi skoro vsak teden tod mimo iz naših hribov v Trst in nazaj, bi bila minuli teden v bližini naše vasi zadela skoro usodna nesreča. Vsled ledene ceste je zavozil v jarek. Ker se ni prevrnil, ni prišlo do težje nesreče ter je po par urah lahko nadaljeval svojo pot.

IZ SOLKANA.

Mizarska obrt, s katero se je skora cela naša vas preživljala, grozno propada, dela ni in še to, kar se blaga izdelava, se mora po sramotno nizki ceni prodati.

Več družinskih očetov je že odšlo daleč čez morje s trebuhom za kruhom, v kratkem bodo sledili drugi v negotovo tujino. — Čez 500 delavcev je samo pri nas brez dela in zaslužka.

V tem tako kritičnem in žalostnem času je neki tukajšnji krčmar samo radi tega, da prodaja par litrov pijače, oddal svojo dvorano za vse pustne nedelje par nedomačinom, da imajo tam javne plesne in nerazsodno mladino gmotno in duševno pokvarijo!

Nismo sovražniki poštenih družinskih zabav, a te naj nam priredi „Citálnica“ ali pa „Ljudski Oder“, da ne izvzamemo Marijine družbe z njenimi res krasnimi predstavami, kjer naj se mlado in staro razvedri. Nasprotni pa smo javnim plesom!

Sam ministerski predsednik Mussolini je rekel, da se mora varčevati do kosti. Torej fantje in dekleta, sledimo temu nauku, ker časi so resni, mogoče še bolj resni, kakor si sami mislimo. Proč, proč s temi javnimi ničvrednimi plesi! Naša društva nam bodo že priskrbela, da se bomo tudi v tem žalostnem času, par ur pošteno in po ceni zabavali.

Upamo, da je za razsodne ljudi to dovolj, drugim pa ni mogoče pomagati!

KOBARIŠKO.

Letina je bila na Kobarškem letos dobra. Sena je veliko, tako da ga imamo dovolj za živino. Tudi krompirja je obilo, in sicer najboljše vrste, kamnik, ki ga zelo cenijo Goričani. Sadju pa ni bilo skoro nič. Stanje živine se bo kmalu približalo predvojni višini. Na Idrskem stojita dve mlekarini, ki pridelujeta dobro in lepo maslo, ki gre v Trst.

Posebno na Livku je mlekarstvo visoko razvito. Kmetje rabijo centrifugo in korakajo po poti gospodarskega napredka. Dobro bi bilo, ko bi jih vsi posnemali.

Teleta kosmate teže prodajamo po 8 lir kg.

Prej eveteče čebelarstvo je donášalo 100 kvintalov medu na leto. Po vojni pa čebelarstvo komaj diha. Prav polagoma prihaja k sebi in se počasi dviga. Hudo je, da naši delavci nimajo dela, ker radi valute ne morejo čez mejo.

ložništva goriške grofije. Sovražnik je neusmiljeno ločil žene, može, otroke in sorodnike, in jih nage, bose, lačne in žejne, vkovane v železje in verige kakor hudodelce, z rokami na hrbtu zvezanimi, odgnal v sužnost. Koliko je tu mraza in trpljenja, strahu in revščine, koliko bridkosti, bolečine in joka! Nobeno človeško srce ne more tega popolnoma umeti, nihče popisati in povedati. To krvavo grozo pa je prinesel med nas domač človek. Miha Cvitar po imenu, potep, na Koroškem iz hudiča rojen, z vžganim železom na čelu zaznamovan radi tatvine. On je peljal Turke čez prelaze, on jih je vodil v naše vasi in cerkve, jim kazal koga naj primejo in vklenejo, in komu naj hišo zažgejo. Naj pade prelita kri na glavo

Dolžnost slovenskih mater.

Razložili smo na tem mestu pomen, ki ga ima »Goriška Straža« za gospodarsko življenje našega ljudstva, pozivali goriške Slovence, naj se oklenejo lista, ker je to v njih **lastno korist**. Vsak razsoden gospodar mora pač uvideti, da je nespametno in škodljivo, biti v hiši brez lista, ki brani in varuje njegove gosp. koristi. To so ljudje razumeli in zato se naročniki »Goriške Straže« pridno oglašajo, njih število raste. Povedati pa moramo, da je še mnogo, zelo mnogo slovenskih družin, ki bi se lahko na list naročile, pa tega niso storile.

Obračamo se na naše može in fante in na slovenska dekleta, da dramijo in vzpodbujajo nezavedno ljudstvo in ga poučujejo o važnosti in koristnosti dobrega časopisja. Povejte ljudem, da ni dober in pravi Slovenec, kdor ni naročen na svoje lastno glasilo.

Pomislimo le malo na naše težke razmere! Izgubili smo slovensko šolo in naši otroci se poučujejo v jeziku, ki ni jezik našega ljudstva. Slovenska vzgoja in slovenska izobrazba je končana in bojimo se da bi ne prišli časi, ko bodo otroci slovenske krvi pozabljali naš lepi književni jezik, ko ne bodo mogli več čitati slovenskih pesnikov in pisateljev, ker jih ne bodo več razumeli.

Za slovensko izobrazbo.

Ne mislite, da slikamo prazne strahove in plašimo po nepotrebnem ljudstvo! Naša beseda je žalostna, a krvavo resnična! Kdor ne veruje, naj pogleda čez mejo med Rezijane! Vlada jim je vsilila italijansko šolo in danes ubogi ljudje ne znajo več književne slovenščine. Kmet v Reziji ne razume več napisati slovenskega pisma, njemu je slovenska knjiga tuja, on ne ume **slovenski niti več čitati**. Ubogo rezijansko ljudstvo ne ve nič, kdo je Jurčič, kdo Prešeren, kdo Vodnik, kdo Stritar! Nikdar ni še nič slišalo o Simonu Gregorčiču, nikdar o Kreku, o Erjavcu, o Slomšku, o Mahničju!

Največji slovenski možje, vsi slovenski pesniki, pisatelji in vodniki so za Rezijane tuji. Izgubili so slovensko kulturo in si niso niti več v svesti, da so člani slovenskega naroda. Revežem ni ostalo od slovenstva nič, razen krvi in domačega narečja. Rezijani ne znajo ne slovenščine in ne italijansčine, ne čitajo ne slovenskih in ne italijanskih knjig, postali so najbolj nezavedni in zaostali del slovenskega naroda.

Kar se je zgodilo z njimi, je prava žaloigra.

Enako usodo kakor Rezijanom hočejo pripraviti oblastniki tudi

nam. Saj je bivši prefekt Pisenti rekel ob svojem nastopu kar javno, da si moramo vzeti za zgled Rezijane in postati taki, kakor so oni.

Mi mislimo, da se ne bo to zgodilo nikdar, niti v stoletjih ne, toda pod enim pogojem: da ostane slovensko ljudstvo zvesto svojemu jeziku in se z gorečo ljubeznijo oklepa svojega dobrega časopisja. V družinah, kjer se bo čitala »Goriška Straža«, tam se bo ohranil naš lepi književni jezik nepopačen iz rodu v rod.

Ko bodo zvečer sedeli otroci pri ognjišču in bo eden izmed družine čital na glas »Stražo«, se bo odprlo mlademu rodu sree in lepa govorica naših očetov bo pognala v njem korenine. Časnik bo postal naša šola, naš učitelj in vzgojitelj.

Vzdignite se torej in širite »Goriško Stražo« od hiše do hiše, od družine do družine. Vam, slovenske matere, vpijemo na ves glas: naročite si »Goriško Stražo«. Gre za izobrazbo otrok, ki ste jih vi rodile, ki so vaša kri in vaše meso. Ali mislite, da vzgoja vaših otrok ni vredna 15 lir?

Trdno zaupamo v zavednost slovenskih mater, one ne bodo svojih otrok nikdar zapustile!

Pojdite torej srčno in veselo na delo! Dramite zaspance, krepite omahljivce, mehčajte stiškače, poučujte nevedneže in ne odnehajte, dokler ne bodo vsi vaši sosede naročeni na »Goriško Stražo«!

Vsak naročnik, ki ga dobite, bo kamenček za stavbo slovenske kulture na Goriškem.

Knjiga o Danteju.

V Gorici je izšla v Paternollijevi tiskarni knjiga, ki bo vzbudila v italijanski javnosti precejšnje zanimanje. Njen naslov se glasi »Dante«. To je zbornik, v katerem so izrazili ob priliki šeststoletnice Dantejeve smrti o pesnikovem delu in pomenu svoje misli najboljši italijanski in slovenski poznavalci Danteja. Dr. Alojzij Res, ki je urednik zbornika, je združil k sodelovanju najbolj znane italijanske in slovenske znanstvenike in tako je izšla knjiga, ki pomeni zanimivo spričevalo italijansko-slovenskega kulturnega življenja. Zbornik je izšel v dveh izdajah: v slovenski, ki jo je fiskal in založil Kleinmeyer-Bamberg, in v italijanski, katero smo ravnokar prejeli od tiskarne Paternolli v Gorici.

Knjiga, katera leži pred nami, je književni dokument našega sodelovanja z Italijani, ki je bila vničena po zmagi fašistovske revolucije. Časi, v katerih se je spočela misel o Dantejevi knjigi, so za nami, sodelovanje je prenehalo in udarec za udarec je v tem začel padati po našem ljudstvu. Vlada

proti meni. Nakrat je pograbil knjigo s postelje in jo skril pod plašč. Nato je kriknul:

— Ali poznaš meni enakega na svetu? Sina, vnuka, pravnika iščem v slovenski deželi. Ako ga poznaš, povej, povej, če si mater ljubil!

— Ti je nisi ljubil! sem mu bruhnil v zverinski obraz.

— Ti ga poznaš, da, poznaš ga! Povej mi, kje počiva to uro!« je grgal prastari mož obupno.

»Dvigni se in išči ga, več jih je v tej božji deželi,« sem dejal s tihim, lomečim se glasom.

Vrata so se odprla, Miha Cvitar se je splazil čez hodnik. Čul sem, kako je veter šumel v njegovem plašču pod oknom.

Ljudje božji, ali bo Miha Cvitar našel svojega pravnuka?

a stranka se je vrgla na uničevanje slovenskega jezika in slovenske kulture in ustvarila je v našem narodu gren in obupno razpoloženje, iz katerega se nikdar in nikoli ne mogla več izroditi nova Dantejeva knjiga. Zato Dantejev zbornik že ob svoji objavi godovinska knjiga, ki spada v preteklost.

Kot zgodovinsko spričevalo je pa knjiga velike vrednosti, ker nam kaže, kakšne lepe sadove bi bilo lahko odilo pošteno sodelovanje med obema narodoma.

Vsebinsko je knjiga zelo dragocena. oneski so znanstveno dovršeni in nateri, kakor n. pr. Puntarjeva razprava o Prešernu in Danteju - trajne eljave za slovensko slovstveno zgodovino.

Na zbornik smemo biti ponosni radi ga, ker priča o kulturni podjetnosti in gibčnosti goriških Slovencev.

Vsebinsko je knjiga zelo dragocena. oneski so znanstveno dovršeni in nateri, kakor n. pr. Puntarjeva razprava o Prešernu in Danteju - trajne eljave za slovensko slovstveno zgodovino.

Dopisništvo pri videmskem prefektu.

V ponedeljek popoldne sta se poslala poslanec Šček in predsednik političnega društva „Edinosti“ v Gorici dr. Besednjak k prefektu, om. Nencettiju v Videm.

Pozdravila sta ga kot novega namnika državne uprave v naši pokrajini, za kar se je prefekt vljudno zahvalil. Pri tej priliki sta mu predložila pritožbo prebivalstva na Banjski planoti, kateremu so obožniki prepovedali izvrševanje domače obrti, nekaterim posameznikom naložili tudi že denarne glove. Gre za vprašanje, ki je ogromno gospodarske važnosti za banjsko prebivalstvo. Zemlja daje ljudstvu življenja le za 4 mesece, ostali del leta morajo iskati ljudje drugod zaslužka. V zimskem času ukvarjajo v domačo obrtjo, izdelujejo žblje, nože, krivace in doma suho robo. Ze 100 let živi ljudstvo od te obrtnije. Ljudje so imouki, izučili so se rokodelstva. Prejšnja vlada je šla kljub temu domačim obrtnikom na roko, vsi deželni odbor jim je še leta 12. odkazal denarno podporo.

Ako sedaj vlada prepove domačo obrt, požene samo v lokovski občini poldrugo sto družin v pomanjho.

Prefekt je pazno poslušal ter izrazil, da je treba nekaj ukreniti. Adil se je, da so bili nekateri domači obrtniki kažnovani in rekel, da vložijo prizadeti Banjskarji skupno vlogo, katero hoče toplo odpreti.

Na to so posl. Šček in dr. Besednjak obrnila pozornost gosp. premijerja na razmere, ki vladajo pri ljudskodolinskem uradu v Gorici. Z dežele prihajajo slovenski obrtniki, da bi sklenili konkordat, a med uradnikov jih nihče ne razume, ker nihče ne zna slovenski. Če kmete pozivajo, naj si priključijo s seboj tolmače, kar je razumno, z velikimi stroški in je

pesem o svobodi človeka“.

Sledi razprava bivšega naučnega ministra Benedetta Croceja: „Značaj in enotnost Dantejeve pesnitve“. Ljubljanski vseučilišni profesor Aleš Ušeničnik piše o Dantejevi filozofiji in prikazuje, kako je v njegovi pesnitvi strnjena vsa filozofija tedanje dobe. Prvi del zbornika zaključuje Vittorio Rossi, ki nam kaže Danteja kot pesnika svojega naroda in človeštva.

Na čelu drugega dela se blesti ime največjega živečega slovenskega pesnika Otona Zupančiča. Zupančič je prevedel v zborniku V. sprev Dantejevega pekla. Tako dovršenega in lepega prevoda tudi pri drugih narodih ne srečaš zlepa. Za Slovence najvažnejša razprava je ona dr. Puntarja, v kateri odkriva pisatelj odnose med Dantejem in Prešernom ter odpira popolnoma nov pogled na Prešernov „Krst pri Savici“. Ta razprava ima velik pomen za zgodovino slovenskega slovstva in je trajne veljave. Prof. Vojeslav Molè je spisal članek: „Dante in poljski romantiki“ in zgodovinar Milko Kos raziskuje „Sledove Danteja med Jugoslovani“. Izsledki našega goriškega rojaka so vseskozi novi. Profesor Debevec je podal v zborniku izčrpen pregled vseh slovanskih prevodov Danteja. Ta razprava je prva te vrste in je tudi za Italijane znanstvena novost.

V zborniku je priobčenih več slik hrvatskega umetnika Mirka Račkega, ki je že umrl. France Stelè opisuje v knjigi njegovo življenje in delovanje. Naslovno stran zbornika je prekrasno opremil slikar Tone Kralj. Knjiga obsega 190 strani in stane 24 lir.

neopravičeno. Nastavi naj se uradnik, ki ume jezik našega ljudstva. Prefekt je vzel pritožbo v vednost in obljubil, da nekaj ukrene.

Pri tej priliki je nanesel govor na splošne jezikovne razmere v naši deželi. Gospod prefekt je omenil, da ima vlada namen, vpeljati v nove pokrajine neke spremembe glede uporabe domačega jezika. Izšle bodo nove določbe na Trentinskem in v Julijski-Krajin. Tudi krajevne oblastnije na Goriškem bodo uredile na novo uporabo slovenskega jezika.

V čem bo obstojala sprememba, tega gospod prefekt ni povedal in najbrž tudi ni še končno določeno.

Odločilno besedo ima namreč Mussolini, ki je vzel vse zadeve novih pokrajin sam v roke, in bo izdal enotna navodila za narodne manjšine.

Poslanec Šček in dr. Besednjak sta opozorila prefekta še na nekatere manjše zadeve Goriške ter se nato poslovila.

To je prvi stik, ki ga je imelo goriško politično društvo z novim prefektom. Odbor je sklenil, da predloži v kratkem prefektu spomenico, v kateri bodo razložene glavne zahteve goriških Slovencev.

PROSVETNA ZVEZA.

NAS ČOLNIČ.

Vsled boleznj g. urednika izide januarja številka šele koncem meseca. Opozorjamo gg. dopisnike, naj nemudoma pošljejo poročila.

AGITACIJA

za Čolnč in za nove društvene člane je bila ponekod za praznike zelo živahna. So pa kraji, ki še sedaj mirno spe in jih nobena okrožnica ne premakne. Začeli bomo imenoma priobčevati one vasi, ki še nimajo prosvetnih društev, da jih postavimo na sramotni oder.

TAJNISTVO PROSV. ZVEZE

začne zopet redno poslovati ta teden. Zvezni tajnik je na razpolago vsaki ponedeljek in četrtek v zvezni pisarni.

Mestne novice.

POGREB GENERALA PAOLINIJA se je vršil v ponedeljek opoldne. Gorica je izkazala slovečemu generalu največjo čast. Zastopana so bila vsa oblastva, vojaštvo, generali in zastopniki številnih organizacij. Sedem konj je vlekel mrtvaški voz, na katerem je med cvetjem ležala krsta pokojnega Velikemu bojevniku, ki ni nikoli zatajil svoje domovine in svojega naroda ostane trajen spomin italijanskega ljudstva.

LAS V ŽUPL.

Gospod Izidor Migneroni je sedel pri kosilu in jedel župo. Zapazil je, da se med ječmenom vije kodrasta, črna las. Po daljši preiskavi je ugotovil, da je ta las prišla iz bujnega lasišča njegove hčerke. Dvignil je buren protest proti temu, da se njegova hčerka česče preblizu jedilne mize. Gospod Migneroni se je pa zdelo, da se njen gospod soprog nekoliko preveč razburja radi enega lasu in zato mu je treščila kozarec v obličje. Ranjeni mož se je zatekel v pomoč v bolnico usmiljenih bratov.

BLIŽAJO SE OBČINSKE VOLITVE.

Tajnik goriških fašistov odv. Capra bo imel v kratkem govor v mestnem gledišču ter bo razpravljal med drugim tudi o bližajočih se občinskih volitvah.

NAJDENA DENARNICA.

Našla se je ženska denarnica z malim zneskom, ki se nahaja sedaj na mestnem magistratu.

PLES NAKARJEV.

V soboto zvečer so goriški fašisti zbrali natakarije k plesu. Veselo gibanje je trajalo pozno v jutro. Vdele, žene so si dajali med seboj bogate napitnine. Kot zadnjo napitnino so pa prejeli brzjav zamrlega tajnika fašistovskih sindikatov dr. Lessija iz Rima. Brzjavka se je glasila: „Poirt, da so me oropali časti, predsedovati slavju natakarijev, voščim vam, o! Goričani, veselo bodočnost.“ Poročajo pa nam, da ni bil med natakariji noben Goričan.

TRI NESREČE.

Ivan Goljevšček, 26 let star, doma iz Rafuta je slučajno zadel na granato. Granata je razpočila in ga ranila na glavi in na udih.

16 letni Drašček iz Gorice je v skladiščih na državni postaji padel z lestve 6 metrov globoko. Zlomil si je levo roko.

Giovanni Gantin iz Cervinjana je nabiral vojni material pri Kostanjevici na Krasu. Ena bomba je razletela in ga ranila na desni roki.

MLADIKA.

Naročnina 25 lir naj se pošlje Upravi Mladike v Gorici, Riva Piazzutta 18. Drugo številko bodo dobili le tisti naročniki, ki bodo še tekom tega meseca naročnino poravnali. List se razpošilja letos naročnikom neposredno iz Prevalj, da ga bodo točneje prejeli kot lani. Uprava Mladike za Italijo.

GOSPODARSTVO.

Pravica občine do doklad.

Člen 309. deželnega in občinskega zakona pooblašča občino, da sme pobirati največ 60 odstotne doklade od državnega zemljiškega (imposta sui terreni) in od državnega davka na stavbe (imposta sui fabbricati).

Člena 309 in 310 dež. in obč. zakona

določujeta, da sme občina 60 odstotne doklade povišati pod sledečimi tremi pogoji: 1.) občina mora uvesti nove občinske davke, in sicer: obrtni davek in davek od razprodaje, davek na vozove in posle in enega izmed sledečih treh davkov: davek od najeminske vrednosti ali družinski davek ali pa davek na živino; 2) tozadevni sklep občinskega sveta mora biti skozi 8 dni razglašen na občinski deski.

3.) Sklep obč. sveta mora odobriti deželni upravni odbor.

Rekurzi proti sklepu obč. sveta, da se obč. doklade na državne direktne davke zvišajo nad 60%, se morajo v roku 15 dni od zadnjega dneva po razglasitvi sklepa na obč. deski vložiti na deželni upravni odbor.

Proti sklepu deželnega upravnega odbora, s katerim se odobri povišanje 60 odstotnih obč. doklad, lahko rekurira vsak davkoplačevalec na V. oddelek državnega sveta. Sklep dež. upravnega odbora mora biti tudi nabit skozi osem dni na obč. deski.

Kako izračunajo občinske doklade?

Doklade se ne računajo od celotnega resničnega dohodka, ki je podvržen državnemu davku, temveč samo od gotovega odstotka tega dohodka.

a) Ta odstotek znaša pri davku na stavbe 16%; n. pr. Peter ima v davčni razpredelnici za državni stavbinski davek zaznamovan dohodek 2000 lir; občina, v kateri Peter stanuje in v kateri ima

posestvo, je sklenila uvesti 50%ne doklade na državni stavbinski davek. Dokladam ni podvržen celotni znesek 2000 lir, ki je podvržen državnemu davku, temveč samo 16 odstotkov od 2000 lir = 320 lir. Od 320 lir se potem računajo občinske 50 odstotne doklade. V našem slučaju bo Peter plačal 160 lir občinskih doklad.

b) Pri zemljiškem davku (imposta sui terreni) znaša odstotek za doklade v pokrajinah z novim katastrom tudi 16 odstotkov od obdačljivega dohodka, ki je podvržen državnemu davku; dočim se občinske doklade v pokrajinah s starim katastrom računajo od celotnega državnega davka.

Nove pokrajine se štejejo z ozirom na kataster k pokrajinam s starim katastrom, dokler se ne izvrši nov kataster na podlagi kr. odloka od 11. januarja 1923. št. 148. N. pr. Pavel mora plačati 50 lir državnega zemljiškega davka. Občina je uvedla zakonite 60 odstotne obč. doklade na zemljiški davek; 60 odstotkov se v tem slučaju računa od celotnega državnega davka, zato bo naš Pavel plačal 50 lir $\times$ 60% = 30 lir občinskih doklad.

Občinske doklade na drž. davek od dohodkov iz premičnega premoženja.

Pobiranje občinskih in deželnih doklad od davka na dohodek iz premičnega premoženja (imposta sui redditi di Richezza mobile) se je dovolil komaj po namestništvem odloku od 13. febr. 1919. št. 156.

V »Goriški Strazi« smo že izčrpno razložili italijanski davek na dohodke iz premičnega premoženja, zato danes samo opozorjamo na tozadevne številke »Gor. Straze«.

Občinskim dokladam je podvržena skupina B tega davka, in si

cer glede dohodkov, ki izvirajo iz kapitala, združenega z delom, to je dohodki, ki se pridobijo iz obrti in trgovine;

občinskimi dokladami je podvržena tudi skupina C. tega davka, in sicer glede dohodkov, ki se pridobijo iz **rokodelstva** ali pa iz življenskih rent, pokojnin kakor tudi iz vseh drugih dohodkov, ki se ne pridobijo z delom, oziroma s kapitalom.

Vsi drugi dohodki iz premoženja se ne smejo obremeniti z občinskimi, oziroma z deželnimi dokladami.

Imenovani odlok od 13 febr. 1919. št. 156

je dovolil najvišje 10 odstotne občinske doklade na skupini B. in C. državnega davka na dohodek iz premoženja.

Ministrski svet je pa sklenil v seji dne 12. oktobra 1923., da se bodo smele pobirati v letu 1924. samo 5 odstotne občinske doklade od tega dohodninskega davka, dočim bi se morale s 1. januarjem 1925. sploh vse doklade na italijanski državni dohodninski davek odstraniti.

ALI SMES Z BENESKIMI OBVEZNICAMI PLAČATI DAVEK?

Tajništvo Kmetjsko-delavske sovojni odškodovanci naprosili, da naj v listu pojasni to vprašanje: Člen 2. kr. odloka z dne 10. maja 1923. št. 968, ki je vedel plačevanje vojne odškodnine potem B. obveznic, določuje v 3. odstavku: „Le cedole saranno ricevute in pagamento delle imposte dirette dovute allo Stato in qualsiasi giorno del semestre precedente la loro scadenza“. To pomeni, da se samo obrestni odrezki lahko uporabijo za plačevanje državnih direktnih davkov. Obveznice pa davčni uradi ne bodo sprejemali v plačilo davka. Obrestni odrezki se pa uporabijo za plačevanje državnih neposrednih davkov lahko vsak dan, dokler niso zapadli.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI:

A. F. Ložice. 1.) Ali je še v veljavi deželna vinska užitnina po 15 lir od hl. vina? — Ne! V veljavi je samo državni 20 lirski vinski davek. V resnici pa se je pobirala in se bo še pobirala do 1. febr. 1924. deželna 15 lirski užitnina. Ta se pa vračuna v državni vinski davek. Tako da mora tisti, ki plača 15 lir deželne užitnine, plačati državi samo še 5 lir davka.

2.) Kdo je dolžan plačati državni vinski davek? Nasproti državi je za 20 lirski vinski davek odgovoren izključno le lastnik vina (producent).

LISTNICA UREDNISTVA.

J. K. Vedrijan: Lep pozdrav! Oglasite se še!

C. K. Čepovan: Izročili smo Vašo zadevo tajništvu Km. Del. Zveze, ki se bo o zadevi informiralo na merodajnem mestu. Tajništvo Vas obvesti o uspehu pismeno.

TO IN ONO.

DOLGOST ŽENSKIH LAS.

Neki gospod, ki je imel dosti časa, je izračunal, koliko kilometrov las nosi ženska na glavi, povprečno namreč. Ženske, ki imajo črne lase, nosijo na glavi dolžino 70 km, blondinke pa v zelo srečnih slučajih dosežejo 135 kilometrov, torej še enkrat toliko. Zračna črta od Ljubljane do Trsta znaša 73 kilometrov. Navadno se ženske niti ne zavedajo, kako daleč seže njih lasov.

DAROVI.

Za Slovensko sirotišče: Neimenovani v Ročinju 35 L. p. n. Stepančič Fr v Temnici 2 L.

Bog stotero poplačaj!

Zahvala.

Povodom bridke izgube naših nena-domestljivih hčerk in sestre

NEŽIKE in MARIJE

si štejem v prijetno dolžnost, se tem potom zahvaliti vsem, ki so spremili blagi pokojnici na zadnjem potu. Zlasti se toplo zahvaljujemo čast g. u. prav. Medvešu, fantom in dekletom za uošnjo in napravo lepih vencev, in sploh vsem, ki so na ta ali drug način pokazali svoje sočutje. Izrečena jim bodi naša najiskrenejša zahvala.

Na Pečinah, 14. 1. 1924.

Zaluzoči družini:
JEKLIN in KUSTRIN.

VABILO

k rednemu občnemu zboru »Druge stavbene zadrage« v Števerjanu, ki se bo vršil v zadrugi pisarni dne 27. jan. 1924. ob 10. uri dopoldne s sledečim dnevnim redom:

- 1) Poročilo predsednika.
- 2) Poročilo nadzorstva.
- 3) Odobritev bilance za l. 1923.
- 4) Slučajnosti.

Načelstvo.

Konsorcij Slovenskih stavbenih Zadrug

(registrirana zadruga z omejeno zavezo s sedežem v GORICI),

skličeje dne 31. januarja t. l. svoj redni občni zbor, ki se bo vršil v društvenih prostorih v Gorici v ul. Mazzini št. 4 I. ob 9.30 uri predpoldne s sledečim dnevnim redom:

- 1) Čitanja zapisnika zadnjega občnega zbora.
- 2) Poročilo predsedstva.
- 3) Poročilo nadzorstva.
- 4) Čitanje in odobritev bilance.
- 5) Predlog glede likvidacije in imenovanje likvidatorja.
- 6) Slučajnosti.

V slučaju, da ob določeni uri ne bo prisotno zadostno število zastopnikov članic, se bo občni zbor vršil 1/2 ure pozneje.

Načelstvo.

Gorica 14. januarja 1924.

VDOVEC z lepim premoženjem želi znanja z gospodično, oziroma vdovo brez otrok v starosti od 35. do 45. let. Prednost imajo hčere poslastnikov, večje splošnega gospodinjstva s premoženjem.

Tajnost zjamčena. Ponudbe na upravnishv »Gor. Straže« pod »Ljubezen«.

„Bogoljubovim naročnikom naznanjamo, da naročnino za leto 1924 sprejema (za Italijo)

Knjigarna K. T. D.

v GORICI, Montova hiša.

LETNA NAROČNINA JE L. 6.

HIŠA V PLANINI 144 pri Rakeku s sadnim vrtom in njivo se proda, pripravna za manjšo obrt v sredini trga v dobrem stanju. Na željo tudi gozdna parcela 3 johe. — Ponudbe na Jakob Senčur, Polhov Gradec.

Nov zobozdravnik

specialist za bolezni v ustih in na zobeh

M. U. dr. Lojz Kraigher

z nemškim zobozdravniškim izpitom sprejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška dela v Gorici, na Travniku št. 20, I. nadstr.

ZOBOZDRAVNIŠKI ATELJE

ROBERT BERKA

v Gorici - Via Dante št. 4 - v Gorici mnogoletni asistent pri dobroznem zobozdravniku dr. Piklu, sprejema v svojem ateljeju v Gorici Via Dante 4 v jutranjih in popoldanskih urah.

UMBERT DONATI

optik-specialist, Gorica Piazza Vittoria št. 20.

Knjige po znižani ceni

v Knjigarni Kat. tisk.

društva

GORICA, Montova hiša

S. M. FELICITA KALINŠEK

Slovenska kuharica

Cena mesto L. 55 samo 40 L.

Ta cena velja samo do 1. februarja 1924.

Samo v trgovini

Antona Fanina

v Gorici, Via Carducci 19, dobi veliko izbero umetnih cvetlic, sv. carskih vezenin in raznovrstne blaga na debelo in drobno.

CENE ZNIZANE!

Voščene sveče

vseh vrst in po konkurenčnih cenah

se dobe

v zalogi cerkvenih sveč

GORICA

VIA CARDUCCI št. 4

(vhod na dvorišču)

(ali pa v Knjigarni K. T. D. Gorica Montova hiša)

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi »Trgovski Dom«

Telefon št. 50 — Brzozjavni naslov: Ljubljanska banka.

Delniška glavnica **CENTRALA:** Reserva S H S
in rezerve: **LJUBLJANA** kron
80 milijonov **64 milijonov**

PODRUŽNICE: Brežice, Kranj, Metkovič, Celje, Maribor, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestuje vloge na knjižice po 4 1/2%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja.

Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.

Najvišje cene plačam

se kože: lisic, kun, podlasic, zajcev, mačk, vereric, jazbecev i.t.d. i.t.d.

Sprejemam poštno pošiljatve!

- Walter Windspach

Gorica, Via Carducci št. 10

PRODAJA NA OBROKE.

S prvim septembrom p. l. je otvorila firma: »Grande Emporio Rateale« (centrala v Trstu),

Via Garibaldi 20, II p. (prej Via Teatro)

svoje podružno skladišče.

Prodaja: izgotovljene obleke in po meri, najfinejše manufakturno blago, suknje, dežne plašče, obuvalo, klobuke, ovratnike, rokavice, naramnice, perilo itd.

Cene brez konkurence! Obroki mesečni in tedenski.

Krojačnica prvega reda. Gorica, Via Garibaldi 20-II.